

Bécsből, Kedden, December' 26. dikán, 1820.

San-Domingo.

Az ezen szigeten Október' elején történt revolúzióról egy levelet közöl a' Londoni Kurir, mellyet a' Loyd-háznak Cap-Henriben lévő Ágense Október' 13. dikán irt onnét: —

„A' közelébb mult pénteken (igy szoll a' tudósító), vagy Október' 6. dikán éjjeli 10 órakor egyszerre felrettentették a' lárma-dobok ezen város' lakosait. Nem soká linyilathozott a' lármanak oka is, melly a' volt, hogy a' katonák feltámadtak, és azt mondják, hogy nélkül nem kell Király. Ezen Cáp-városabéli fegyveres sereg a' következett napon a' város' Kormányozója által vezéreltetvén, a' városból kimentek; a' fegyveres lakosok közzül is sokak hozzá csatolták magokat, 's ekképpen az egész sereg állásba helyeztette magát ezen úton, melly Cáp-városából a' Henrik Király residenciája felé viszen. A' következett Vasárnapon szembe találkozt a' pártos sereg a' Király' seregeivel, de a' mellyek nem nagyon védelmezték magokat, hanem inkább, néhány lövést tévés, magok is Cáp' városa' részére állottak. Tudtára esvén ezen dolog a' Királynak, így hiáltott-fel: Esz-szerént én egészszen oda vagyok — 's pistolyt ragadván, a' szívet keresztül lötte. —

„A' következett hétfün fogságra teték a' Koronaörököszt a' maga palotájába,

a' hol a' Királyi familia' egyéb tagjaival együtt tartatik. —

„Valóság az, hogy nagyobb Tyrannus Henrik Királynál soha se' volt. — Október' 6. dikától fogva 10. dikéig minden kereskedési foglalatoskodásnak szünete volt, de egyéb eránt se' a' közönséges se' a' magános tulajdon nem bántott. Ugy látszik, hogy abban mindenek megegygyeznek, hogy Uralkodót kellesék választani magoknak, hanem, hogy miocoda titlust fognak jövendő Uralkodóknak adni, ebből még semmit sem tudhatni; azt se' tudja-meg a' közönség, hogy ki a' neve: de szelid jámbor karakterű embernek kell lennie. — Más felől sokan gondolják, hogy Boyer, a' sziget' Republika részének Elölülője, használni fogja ezen alkalmatosságot, 's azon fog iparkodni, hogy a' Republikával azon részeket is összzecsatolja, mellyek eddig a' Henrik Király' birtokában voltak. Mondják, hogy Sant-Marc már feladta magát néki, 's a' lakosok a' magok eddig volt Kormányozójoknak, ki a' Henrik' ügyét akarta védelmezni, sejtét elütvén, zsákba tették 's a' Boyer' kezébe küldöttek.

Ugyan ezen revolúzióról illy tudósítást közlenek a' Times Újságlevelek Cáp-Henribel Október' 13. dikáról: —

„Itt véletlenül nagy revolúzió ütött ki, mellyet csak hét főtű összzecsakúdtt emberek már két hónapoktól fogva, do-

de olly titkon főzték, hogy Oktober' 6-dikáig senki más semmit nem tudott felőle, midőn már lehetetlen vala elejét venni. Ezen napon (6-dikban) estve özsze gyűjtötték ezen hét emberek a' Cápban lévő fegyveres sergeket, 's vélek együtt kiállottak a' Sanszuzsi féle út mellé, Haut-de-Cap nevű helyre, a' melly 3 Anglus mértföldnyire esik Cáptól. Sanszuzsi (Sans-Souci a' Henrik Király residenziája volt). A' katonaság ezen Királynak uralkodásától fogva olly nagy rabszolgaságot szenvedett, melyhez nincsen hasonlól. A' Király Szansuzsiban feküdt betegén, midőn a' revolúzió kiütött, melyről tudósittatván, azonnal sebes postát küldött a' Cápí Kormányozóhoz, de már a' postáját be se' bocsátották, hanem vissza küldötték olly izenettel, hogy ötöt többé Királyoknak nem esmerik. Kristóf ekkor egy Kebele barátját magához hivatván, erre azt bizta, hogy minden sergét, mellyek még hűségében megmaradtak, magához vévén, 's azokkal egyenesen Cáp városába menvén, ott minden Mulattokat és Fejér-embereket az utolsóig vagdaltasson össze. Sergeit, minekelőtte Szansuzsiból Cáp felé útnak indúltak volna, magához hivatván, nékiek minden féle dicséretekkkel hízelkedett 's őket fejenként 4 Dollárokkal megajándékozta, 's ígéretet tett nékiek, hogy ha szerencsések lesznek ezen expeditzióban, megengedi, hogy Cáp-Henri városát felprédálják, és hogy egyéb tekintetben is olly jóvá teszi állapotjokat, mint csak magok kívánhatják. —

„Az Independensek azonközben azal hízelkedvén magoknak, a' miben nem is csalattatták meg, hogy vélek az ő hazajokfijai megütközni nem fognak, a' csatázáshoz csakugyan minden esetre hozzá készültek. Illy gondolatok biztatták őket: Nem egy

forma indító okok van-é minnyájoknak arra, hogy a' Szabadságért csatázzanak? Nem egyenlő módon nyögtek-é minnyájok azon Tyrannusnak járma alatt, a' ki éppen olly hideg vérrrel ölette az alattvalókat, mintha csak vendégeskedtek volna. Ezen Királyi sergek Oktober' 8-dikán érkeztek-meg Haut-de-Cáphoz, a' hol az ő megérkezéssek csak valami szélső csoportoknak adott alkalmatosságot az özsze-csapásra, minthogy az Independensek mi-hellyest a' Király' sergeit közelíteni szemlélték, azonnal fejér zászlókat tartottak-fel, mellyeknek látására azok tüstént elhányták fegyvereiket 's az Independensekhez csatolták magokat. Az ő vezérjek Herczeg Fort-Royal ezt látván, futásra vette egyedül a' dolgot, de nem soká elfogták. Megtudván a' Király, hogy esz-szerént egész armádájától elhagyatott, 's meggondolván, hogy csak a' testörzöji vagynak körölette, 's már ideje sincs sem arra, hogy új serget gyűjtssön sem pedig, hogy futásban kereshesse megmenekedését, meglötte maga magát. E' történt est-véli 11 órakor. —

„Illy vége leve azon embernek, ki a' maga kegyetlensége által minden esmeretes tyrannusokat fellyül haladott. Meghalálozása után minden féle fegyveres csoportjai, a' nélkül, hogy egy lövést kellett volna tenniük, tellyesen megegyeztek 's magokat egy célra özsze csatolták. Az armádának azon része, melly az Ország' határánál Sant-Markban feküdt, már régen békételenkedett. A' seregnek egy nagyon kedves Obersterét a' Király hivatalától megfosztotta 's ennekfelelte egyébképpen is keményen megbüntette; magokkal a' katonákkal is nagyon rútulbánt; csak Manioc-lisztet 's vizet adatott nékiek; 's a' zsoldjokat nagyon megkísébbítette. Micsoda Országlószéket fog a' nép

válosztani, nem tudják; úgy látszik, hogy a' Republikai Országláshoz hajlik; leg- alább az olyan Marmelade, Hercze- gekhez, Limonade Grófokhoz, Bárók- hoz, a' millyeneket Henrik Király tett volt; nincsen kedve. —

„Ezen egész nagy változás csak öt embernek életébe került; kettőnek ezek közül is csak valami történet által okoz- tatott halála. Hanem pusztításnak kellett nagynak történni Szanszusiban; a' kato- nák nyereségét, melyre ezen kastélynak felprédálása által szert tett, 250,000 Pi- asterre teszik, melyből azonközben na- gyobbadon a' kereskedők fogják a' hasz- not venni, minthogy a' katonák ruháza- tot kéntelenítettnek vásárlani.“

Valami más tudósítások szerint, mel- lyek a' Londoni Kurirban találtnak, a' Henrik Király' volt sergei Deputatziót kül- döttek Boyerhez olly izenettel, hogy ha czélja van a' Henrik volt birtokait a' ma- ga kormányozása alatt lévő Republikával össze csatolni, tehát ők készek lesznek ötöt elő segélleni. Mint mondják Boyer ezen Deputatziót nagyon jó szívvvel fo- gadta, 's haladék nélkül által szállította sergeit a' Henrik tartományaiba. A' Boyer' armádáját, minekutánna magát a' Király- tól elpártolt sergekkel össze csatolta, va- lami 15 — 20 ezer fejekre lehet tenni. —

Spanyol Ország.

Annak világosítására, hogy micsoda emberek legyenek azok, kikre ezen Or- szágban a' Madridi utóbbi nyughatatlan- lankodások után a' fegyveres sergeknek vezérlése nagyobbadon bizattatott, és hogy mennyit különbözzék a' mostani idő a' múlt Juniusi változásokra következett né- hány hónapi idészakasztól; egészen hoz- lik a' közönséges levelek azon szemeltyes

el'mozdittatásokat, a' mellyek Madridban November, 29-dikén kihirdettek, 's a' mellyekről mi utóbbi Ujságunkban, csak röviden emlékeztünk vala: A' Galliciai eddig volt Fő Kapitány Barcena, Mi- lizia' Inspectorává; Ó-Kastilii Fő Kapi- tány Moreno Galliciai Fő Kapitánnyá; Generalis Espinosa Ó-Kastilii Fő Kapi- tánnyá; Gen. Valesco Extremadurai Fő Kapitánnyá; Riego Raphael Arragonai Fő Kapitánnyá; Gen. Zea a' Baleares szigetek Fő Kapitánnyává; Gen. Lopez Banos Malagai Kormányozóvá; Gen. Ar- co-Argueró San-Lúcar-de-Baramédai Kormányozóvá tétettek. — (Ezek között Gen. Valescót és Banost akkor küldöt- ték volt el, azt a' Madridi ezt a' Galliciai Kámmandansághól, midőn Junius' elején Riegotól is elvétellett az Isla-dé-Leoni armáda' vezérlése, azért, hogy magát a' Király' parancsolatjának ellene szegzette).

Az Amerikai Spanyol tartományok' eddig volt Ministere' helyébe Don Qua- dra nevezetett Ministorzól.

A' Lorenzini és Pontana d'Oró klüb- jainak két nevezetes Korifeusaik, Mau- zanares Sélvador és San-Miguel, kik Madridból Junius' elején hasonlóké- pen elküldetettek vala, most oda vissza hivattattak, 's foglalatosságaiknak folyta- tására vissza tétettek.

Alcala Galiano Antal, a' Riego legbuzgóbb védelmezőjéről, leghűségese- bb barátjáról, 's a' Fontana-d'Oró Klüb- jáhéli leghevesebb Orátorról, kinek ma- gaviseletét még a' Madridi mérséklett han- gú Ujságok 's ezek közt az Universal leg különösebben mocskoltak, azt erőssítik, hogy Gavallér Pandó helyébe Lisbonal Spanyol Követségi Agensé nevezetett volna.

A' Journal des Debats illy levelet kö- zöl Madridból: — „Leonból érkezett

magános levelek jelentik, hogy ott Nov. 20-dikán éjjel valami 10 vagy 12 lovagokból álló csoport a városon sebes nyargalva vágatván által, így kiáltozott: Eljen a Király! Vesszen-el a Constitúció! Már éjjél lévén el nem foghatták a Contrarevolúzió's csoportot's azolta sem akadhattak semmi nyomába. A Gallicziai Polgári Kormányozó Agar a Madridi mozgások felől tudósítatván, néhány rendbéli Proklamációt hirdettetett-ki ezen tartományban, sőt minden esetre fegyveres sergeket is gyűjtött volt össze. Ugyan ezen tartományban a Klubok is több helyeken összejöttek, s a mellett is, hogy a Cortesek végzése őket eloszlatta, ismét üléseket kezdettek tartani, a nélkül, hogy őket Tiszti-harok gátolnák.

Kánonok Escoiquizről, a VII-dik Ferdinandus volt Udvarimesteréről, kinek Rondában történt meghalálózásáról már emlékeztünk, illy rövid életleirást közlenek az Ujságok: „Ő a Bayonnei történetek után, melynek mint alkudozó, részese volt, elébb egy darabig Párisban azután Valencayban a Királyi familiánál élösködött. Azután 1814-ben ismét az Udvarhoz vette magát, de végre kiesvén az Udvar' kegyelméből, számkivetésben halt-meg. A Memoárjai, mellyeket írásban maga után hagyott, nagy világosságot szolgáltathatnak az olvasóknak valamint az 1808-ban Május' 17-dikén Aranjuezben történt revolúzióról, úgy a Királyi familia' Bayonnebe lett útozásának körülállásairól is. Néhány tudós munkáknak fordítását is hátra hagyta, mellyek közt legfontosabbnak mondják lenni a Milton elveszett Paradicsomát.

Későbbi levelében. illy tudósítást közöl ugyancsak a Párisi Journal-des-Debats Madridból Dec. 1-ső napjáról: — „Itt

Nov. 26-dikától fogva hatvan hat embert fogtak - el, kik közt vannak a Királynak egy Komornyikja 's Mariano Martinez és Lozano Joaquim Urak. Minnyájok azzal vádoltatnak nagyobbadon, hogy a Contra-revolúciónak kieszközlésére nagyszummákat osztogattak-ki, kiválthéppen a Mészárosoknak. — „Nov. 19-ikén éjjel (valamint szintén két nappal későbbre Leon városában is történt) Valadolidban 30 lovagokból álló fegyveres csoport vágatott végig az uczákon, a kik így kiáltoztak: Eljen a Király! Vesszen-el a Constitúció! A setétség miatt nem foghatták-el őket; azt se tudják, hogy micsoda sereghez tartoznak. — „Az Országnak több tartományaiból küldöttek a Polgári Kormányozók az Országlószékhez olly Proklamációkat, a mellyeken illy czimirás olvastatik: Királyi Anticonstitúciónalis ármáda. Ezen Proklamációk ezereként osztattak-ki a falukon.

Nagy Britannia.

Mostanság nagyon sok köszöntő irásokat vittek külömbkülömbféle Követségek a Királyhoz, mellyet közönségesen hűség es névvel neveznek a Ministeri Ujságok. Illyent vitt ezen December' 9-dikén a Lord-Májor is, néhány Magistrualis személyektől kísértetvén, szokott pompával a Királyhoz. A köszöntő írásban a jó gondolkodású Londoni Polgároknak az Országlószék, a Constitúció, a Religió 's a Törvények megengesztelhetetlen ellenségei eránt viseltető haragja fejeztetik-ki méltó módon. A Király így felelt ezen Követségnek: „Egész szívemből köszönöm a ti hűség es köszöneteket. Különös megnyugtattatásomra szolgál, hogy ezen szempillaantathan "

ti, személyem és Országlásom eránt viseltető ingadozás nélkül való hajlandóságtokról, és azon gondolkodástokról bizonyossá tétetődöm, mellyel ti azon próbatételek eránt viseltettek, mellyek mindent, a' mik eddig köztünk szenteknek tartattak, kiirtani, 's a' Britannus szabadságnak, boldogságnak, 's hatalomnak minden kútfejeit semmivé tenni, iparkodnak. —

„Az a' lélek, a' melly benneteket elevenit, szerencsénkre az egész Országban uralkodik. Én tudom, hogy ingadozás nélkül való bizodalmat helyheztehetünk a' nemzet nagy massájának virtusaiba és hüségébe, melly a' maga boldogságának igasságos érzésétől általjárattván, áthatatosan eltökélte magát ennek megoltalmazására 's védelmezésére. Tartások számot segedelmemhez azon kötelességeiteknek tellyesítésében, mellyeket az időknek rendkívül való környülállásaitölleték megkívánhatanak. Mi, minnyájunkal közös ügyért tusakodunk. Mélységesen érzem én azt, hogy Koronámnak becsülete 's Országomnak boldogsága, Constitúciónknak 's a' nép' valóságos javának megtartásával, elválhatatlanul özsze vagynak csatoltatva.“

A' Cambridgei Universitás is Követtséget küldött hasonló hűséges gondolkodásának kifejezésére a' Királyhoz, a' melynek így válaszlott ő Felsége:“

„Midőn legvakmerőbb és legbüntetésre méltóbb próbák tétettek az istentelenségnek 's támodásnak elterjesztetésekre, akkor is meg voltam győzöttetve a' felől, hogy Akadémiai karjaink hosszanokodással eltaszítják magoktól az efféle mesterkedéseket. A' Cambridgei Universitás tökéletesen megfelelt várokozásunknak. Folytassátok arra való törekedésteket, hogy szent religiónk 's nagyon jó Constitúzió-

ónk eránt önttsetek tiszteletet a' nemzetbe.“

Az ellenkező rész azonközben mind e' mellett is szakadatlanul folytatja a' maga mesterkedéseit. London City része közönsége tanácsának Radikálisokból álló többsége December' 9. dikén hasonlóképpen beadni szándékszott a' maga köszöntését a' Királyhoz, hogy megkérje ő Felségét: — „hogy mostani Ministereit távoztassa-el magától, minthogy a' nemzet bizodalmát elárulták 's annak javát meg nem esmerték.“ — Nagyon várják, hogy micsoda feleletet fog a' Király a' Státus ezen nagy embereinek adni.

Ugyancsak London városa' Westminster nevű részének Válosztó emberei is, de a' kiket csak a' nép' salakjának 's azon embereknek mondanak lenni bizonyos Ujságlevelek, kik a' Burdett szekere elől a' lovakat ki szokták fogni, hasonlóképpen gyűlést tartván, ebben igen heves kérelmek jóváltattak a' Királyhoz, mellyek mind is meghatározottak, egygyen kívül, melynek e' volt a' foglalata: — „Ezen társaság örömmel hallotta a' Sir Francis Burdett' és a' Hobhouse Urak szájából, hogy „jó és szükséges légyen a' Királyi Ministereket a' Királyné ellen való, a' Constitúzióval és Törvényekkel ellenkező perlekedésért, 's azért is, hogy az alattvalók szabadsága ellen, a' Constitúzióval ellenkező dolgokat követtek-el, vádolás alá vetni. Továbbá azt kívánny ezen gyűlés, hogy a' Ministerek ellen indittatandó pernek folytatását Sir Francis Burdett és Hobhouse Urak vegyék magokra, 's őket az itt jelen lévő Képviselők segiljék ezen munkában.“ — Burdett, egyedül csak a' Parlamentum' reformáltatásának kieszközöltethetését forgatván most is szemei előtt, maga se' ta-

nácsolta ezen heves jóvállásnak meghatároztatását.

P o r t u g a l l i a.

Az Országló Provisoriai Junta, a' csendességnek, melly utóbb megzavartott vala, helyreállása után, kihirdette, hogy a' Portugallus nemzetnek kívánása az, hogy ő semmi idegen Constitúciónak alája ne vesse magát, hanem csak annak, mellyet néki a' maga Cortesei fognak készíteni.

Gróf Palmelát: Lisbonából lett kivezése után az a' szerencsétlenség érte, hogy szörnyű szélvész támodván, a' postahajó, mellyen ült, Gibraltárhoz hajtott s oda nagyon özszerontatva kötötki. Szerencséjére az a' Károlina nevű Austruiai fregát, a' melly China felé evez, Nov. 11-dikén Gibraltárhoz kikötvén, már most ezen fogja a' Gróf Ur is útját Rio-de-Janeiro felé tovább folytatni.

Frantzia Ország.

Herczeg Decrest nagy pompával temették-el Párisban Dec. 9-dikén. Négy Marschallok tartották a' gyászos takarónak négy szegleteit. Halotti beszédet Admiralis Verhuel tartott a' sir felett.

A' tudós Guizot Dec. 7-dikén a' Historiából tanulási leczkéket kezdvén adni, a' Liberalis részről sok nevezetes emberek voltak jelen, mint p. o: Barante, Bróglie, Staël, Gróf Germain s mások. Valami 2000-rig való meghívó czédulák osztattak ki.

A' Gazette-de-France így ír: „Mühlhausenben egy Urnak házában sok puskát, kardot, pistolyt, s a' gabonásban két ágyut találtak eldugva, melly ott nagyon felelevenítette az érzékenységet.“

A' Regulator nevű Ujság pedig illy tudósítás által igazította-meg a' Gazette' szavait, Straszburchból Dec. 5-dikéről: „A' Mühlhausenben a' Fő Prokurátor által a' tudva lévő magános Urnak házában téteget vizsgálódásokból úgy világosodott ki a' dolog, hogy ezen Polgárnál csak egy régi ágyut találtak, mellyet néki egy Prinez ajándékozott, s hogy azt ő széná között dugta volt, azért, hogy a' Szövettségesei, mikor Frantzia Országban voltak, meg ne találják. Puska csak 12-tő találtatott állni, mellyeknek a' gazda, mint fábrikatulajdonos, arra vette hasznát, hogy emberei által fábrikáját őriztette.“

H i r d e t é s.

A' Királyi Magyar Udvari Kamara' által az Ó-Aradon lévő Ser- és Pálinkafőző ház az Uradalomnak egész kerületében való Ser és gabonapálinka árulás, bizsoritó jussal egyetemben, az 1821-dik esztendőben Mártzius 11-én napján tartandó kótyavetye: által hat egymásután következő esztendőkre árendába bocsáttatik. A' kikiáltandó summa Conventziós pénzben 12,000, Bécsi becsü pénzben 30,000 forint lesz, mellyből a' 10 per Cent Bánat pénzt, Conv. pénzül 1200, Bécsi becsü pénzül 3000 forintokban előre letenni, mind árendálnikivánó tartozik, de a' melly a' többet ígérőnek a' fizetésekor beszámllátatik, a' több licitálóknak pedig a' kótyavetye után azonnal vissza adatik. A' kiknek tehát ezen árendához kedvek lesz a' mondott napon Ó-Aradon jelennyenek-meg, a' Licitálás' feltételeit pedig megláthatják valamint Budán a' Kamara' Számtartó Tisztségénél úgy Ó-Aradon a' Kamara' Praefektusi Hivatalánál.

Redaktor: Pánczél Dániel; nyomtátja Nemes Stöckholzer Hirschfeld Felix.

(Unter-Passauer-Hof Nro. 366.)

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Nem Politikai Tárgyak.

A' Londoni Újságok illy újabb jegyzéseket közlenek a' Kapitány Parry, 1819-ben és 1820-ban az Északi Polus felé tett utazásáról:

Látván ezen derék tengeri ember, hogy a' vellelő embereknek melly nagy terhekre lényen az unalom, az a' szerencsés gondolat jutott eszébe, hogy Komédiát készit nékik, 's annak eljádóztatásával csinál nékik időöltést. Tehát Drámát (Néző, vagy inkább Beszélő Játékot) csinált nékik, illy czímalatt: Északi Nyugoti Általvezetés). Az alatt lévő tisztok a' Jádók, 's a' Közemberek a' Nézők voltak. Dekoratióznak az ott találtató környékeket, a' jég-tengert, jég-hegyeket 's egyéb efféléket rajzoltattale legtermészetibb módon. Hogy szomorú-e, vagy pedig tréfás és örvendetes volt-e a' játék, nem írják: hanem hogy nagyon hidegnek kellett lenni, feltehetni.

Legjobb idő töltésül szolgál nékik a' vadászat, minthogy az a' rendkívül való hideg, a' mikor szobájikból a' szabad levegőre kimenni éppen lehetetlenség volt, csak néhány napokig tartott. Ha orrok elfagyott, azon könnyen segítettek, csak hóval jól megdörögöltek, 's meggogyult.

Mint a' rendkívül való nagy hideg csak néhány napokig, fél esztendőnek eltelte után az ő nyárok is csak illy keveset tartott. Az ő egész nyárok abból állott, hogy olvadás volt, a' melly 30 vagy 36 napokig tartott, a' melly napokat ok arra a' próbatételre használták, hogy micsoda Eusópai plánták teremnének-meg. Veres és fokhagyma tellyességgel meg nem termett; ki se' kelt. A' retek is nagyon gyenge gyökeret vert. A' borsó 8—10

czolnyi szárat hajtott, melyből néhány tál zöldséget kaptak. Salátát szépet természetek magán a' hajón, 's nagyon jó hasznát vették a' betegek' számára.

A' tengert Sept. 13-dikán kezdte fedni a' jég, melly időtől fogvást a' hideg úgy nevedett, hogy Novemberben (a' Fahrenheit thermometrumán) a' nullán alól 50 grádusig szállott, 's e' körül járt Aprilisig, melly idő alatt csak egyszer történt, hogy 55-re lépett-le. Leghegyetlenebb hideg volt, mikor Északról fűtt a' szél; egyébkor szabad ég alatt is ki lehetett állani. Csak egyszer történt, hogy a' hajó' kamarájában a' Tisztek' ágyai mellett, pedig a' mellyek nem meszsze voltak a' kemenczétől, a' nullán alól 16—20 grádusra szállott; 's a' bor, ser, és pálinka megfagyott. — Ezen tengeri útasok a' hajóban teleltek, mellyet jól hozzá készítettek volt a' télhez.

A' Nagy Britanniai thronusra való követhetés' rendje szerint, melly ott az Ország' sarkalatos törvényein, mint talpköven fundálódik, Károlina Királyné 17-dik azok között, kiknek a' Koronához jusok van; u. m: 1-ső a' Yorki Herczeg; 2-dik a' Clarencei Herczeg; 3-dik Alexandra Princzaszszony, a' nem régen meghalázott Kenti Herczeg' leánya; 4-dik a' Cumberlandi Herczeg; 5-dik a' Süsséxi Herczeg; 6-ik Herczeg Cambridge; 7-ik ennek fija György Princz; 8-dik a' Würtembergi Özvegy Királyné; 9-dik Augusta Princzaszszony; 10-dik Erzsébet Princzaszszony, a' Princz Hessianburg' felesége; 11-dik Mária Princzaszszony, a' Gloucesteri Princz' felesége; 12-dik Sofia Princzaszszony; 13-dik a' Gloucesteri Her-

czeg a' III-dik György' testvéröcse' fija; 14-dik Sofia Princzaszszony, III-ik György-nek ugyan ezen testvéröcse' leánya; 15-dik és 16-dik a' Braunschweigi két Princzek; 17-dik Károlina Királyné, III-dik György egyik Öcsének, a' Quatrebánál 1815-ben elesett Braunschweigi Wilhelm Fridriknek testvére.

Nagyon megérdemlik a' világi nagyságoknak esmerettségében gyönyörködő Olvasók' figyelmét az itt következő jegyzések a' Napkeleti Indiai Anglus kereskedő Kompániáról: —

Ezen társaság, tiszti Dokumentumok szerint, ezelőtt 200 esztendővel, 72,000 font Sterlingekből álló tőkepénzzel kezdett a' maga foglalatosságaihoz; az Aktziák 50 font Sterlingekből állottak, vagy más szókkal 50 font Sterlingnek letétele által lehetett beállani a' Társaságba. A' társaság' mostani kereskedésének fundusát, az áruportékák-magazinumát, hajóit, és hajóépítő mívhelyeit, becslük 21 millió font Sterlingre. Földjének kiterjedése Napkeleti India' tartományaiban legalább 380,000 Anglus négyszeg-mértföldre, 's a' népeknek mennyisége, mellyeken uralkodik, 60 millió emberekre, 's ezektől való jövedelme esztendőnként, 17 millió font Sterlingekre tétetik. Katonát legalább 150,000-ret tart, kik közt 118 gyalog Batalionok és 16 Regiment lovasok, mind honnyi születésűek vagy Indusok, találtnak. Európai csak 3 gyalog Regiment, és 6 Ágyuzó Batalion van közöttük. Melly fényes Udvari Státust tartson ezen társaság Indiában, kitettzik abból, hogy vannak mindenféle Polgári Tisztviselő Intézetei, mellyeknek feje egy Kormányozó; vannak mindenféle Itélőbiráji, vannak az Indus

Udvaroknál Követei. Finántziai és egyébféle Tisztviselőjének nincsen száma. Ezen véghetetlen nagyságú, 's mondhatni, példanélkülvaló kereskedési épületet, 25 Londonban lakos kereskedők kormányozzák, a' kik választás által tétetnek. Választható jussal bír minden, kinnek birtoka a' Társaság' fundusában 2000 font Sterlingekből álló Aktziákat teszen. Választó jussal pedig mindenké birnak, kinnek hasonló Aktziájik 1000 font Sterlingre telnek; még az aszszony emberek és idegenek sincsenek kizárva. Meghatározott módon 2000-ból kellene a' Választók számának állani. A' 25 személyekből álló Igazgató Tanácsnak neve Direktorium, a' melly néhány különösen kineveztetett Királyi Ministorekkel álló Controllírozó Tanácsnak legfelsőbb vigyázása alá tartozik, 's törvényeit természet szerint ez is a' Parlamentumtól veszi, melytől Privilegiumát vette, 's a' melly azt bizonyos esztendők után megerősíti, vagy ha tetszik megváltoztatja.

H í r a d á s.

Az Erdélyi Felsőleges Királyi Kintstartó Tanács rendelkezésből Nemes. Kolos Vármegyében fekvő Köteleni, Felső Zsuki, és Szováti Fiscalis jószágok a' Kolosvári Fő Harmintzad Cancellariájában a' következendő 1821-dik esztendő Aprilis 23-dikán tartandó licitáczió a' többetigérobnek négy esztendőre érendába fognak adamatni; mellyekről bővebb tudósítás, nem különben a' Contractus pontjai is a' licitáczió előtt a' fennnevezett Harmintzadi Cancellarián, 1-ső Aprilistől kezdve a' terminusig elő fognak mutattatni.